

TASEKIRJA

Tilikausi 1.1.–31.12.2008

OSUUSKUNTA KPY

Y-tunnus: 0171476-9
PL 1883
70101 Kuopio

TASEKIRJA 31.12.2008

Tilinpäätös ja toimintakertomus tilikaudelta 1.1.–31.12.2008

Sisällysluettelo:

Toimintakertomus	3
Konsernitase	7
Konsernituloslaskelma	9
Emoyhtiön tase	10
Emoyhtiön tuloslaskelma	12
Rahoituslaskelmat	13
Liitetiedot	14
Kirjanpito- ja tositelajit	25
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	26
Tilinpäätösmerkintä	26

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10). Tilikauden kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt.

Tilinpäätöksen on toteuttanut:
Pretax Kuopio Oy, auktorisoitu tilitoimisto
PL 76
70101 Kuopio

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Tilikausi 1.1. – 31.12.2008

TARKOITUS JA TAVOITTEET

KONSERNIN RAKENNE

Osuuskunta KPY on emoyhteisö konsernissa, johon kuuluvat Kuopion Puhelin Oy (2081220-9), KPY Sijoitus Oy (2194953-0), Enfo Oyj (2081212-9) sekä Voimatel Oy (1703917-1). Osuuskunta KPY omistaa Kuopion Puhelin Oy:n ja KPY Sijoituksen 100 prosenttisesti, Enfo Oyj:n osakkeista 86,1 % ja Enfo Oyj:n alakonsernin osakkeista 78,1 prosenttia ja Voimatel Oy:n osakkeista 56,0 prosenttia. Lisäksi Osuuskunta KPY konserni omistaa 13,1 prosenttia DNA Oy:n osakkeista.

KPY Sijoitus Oy (0704825-0) fuusioitiin Kuopion Puhelimeen 31.5.2008. Konserniin perustettiin 15.5.2008 uusi yhtiö Kuopion Puhelin Sijoitus Oy, joka vaihtoi 24.8.2008 nimekseen KPY Sijoitus Oy. KPY Sijoitus Oy on sijoittanut pörssiosakkeisiin ja lisäksi sillä oli 31.12.2008 omistuksessaan 58 440 kappaletta Osuuskunta KPY:n osuuksia (1,1 % osuuksista).

TULOSKEHITYS

Emoyhteisön tilikauden tulos oli 12,1 miljoonaa euroa (9,3 miljoonaa euroa vuonna 2007). Tulos muodostui pääosin tytäryhtiöiden maksamista osinkotuotoista. Kuopion Puhelin Oy:ltä saadun osingon määrä oli 10,0 miljoonaa euroa ja Enfo Oyj:ltä 1,7 miljoonaa euroa. Kuopion Puhelin myönsi emoyhtiölle 1,5 miljoonan euron konserniavustuksen.

Konsernin liikevaihto tilikaudella oli 176,6 miljoonaa euroa (120,3 miljoonaa euroa vuonna 2007) ja tilikauden tulos oli -0,2 miljoonaa euroa (9,5 miljoonaa euroa vuonna 2007). Tulokseen vaikuttaa merkittävästi suomalaisen kirjanpitokäytännön mukaiset liikearvon poistot (9,5 miljoonaa euroa). Konserniliikearvon poistoista 8,9 miljoonaa euroa on Enfo Oyj:n ruotsalaisen tytäryhtiön hankintaan liittyviä poistoja. Konsernin vakavaraisuus on hyvä. Omavaraisuusaste on 52 prosenttia.

ORGANISAATIO

Toimitusjohtaja ja henkilöstö

Osuuskunta KPY:n toimitusjohtajana on toiminut 15.3.2007 alkaen kauppatieteiden maisteri Lauri Kerman. Henkilökuntaan kuului vuoden lopussa kaksi henkilöä (Vuonna 2007 henkilökuntaa 1 ja vuonna 2006 0 henkilöä). Toimitusjohtaja omistaa 2 200 kpl Osuuskunta KPY:n osuustodistuksia. Osuuskunta KPY:llä ei ole palkitsemisjärjestelmiä henkilöstölle ja toimitusjohtajalle. Toimitusjohtajan toimisuhteeseen liittyen on sovittu, että toimitusjohtajan irtisanomisaika on 3 kuukautta. Jos toimitusjohtaja irtisanotaan, hänelle maksetaan yhdeksän kuukauden palkkaa vastaava erakorvaus.

Osuuskunta KPY konsernin henkilökunnan kokonaismäärä vuonna 2008 oli 997 henkilöä (vuonna 2007 henkilökuntaan oli 554 ja vuonna 2006 453 henkilöä).

Hallitus ja hallituksen omistusosuus

Puheenjohtaja:	Ossi Saksman, hallintonsuostaja, omistaa 100 kpl Osuuskunta KPY:n osuustodistuskuksia
Varapuheenjohtaja:	Markku Rönkkö, toimitusjohtaja, kauppatieteiden maisteri, ei osuustodistusomistuksia Osuuskunta KPY:ssä
Jäsenet:	Tarja Eskelinen, aluejohtaja, varatuomari, ei osuustodistusomistuksia Osuuskunta KPY:ssä Jorma Tammenaho, DI, salkunhoitaja, ei osuustodistusomistuksia Osuuskunta KPY:ssä Eino Tuppurainen, talousneuvos, ei osuustodistusomistuksia Osuuskunta KPY:ssä

Hallitus on kokoontunut vuoden aikana yhteensä 14 kertaa. Kokouksiin osallistumisaste oli keskimäärin 94 prosenttia. Hallituksen jäsenille vuonna 2008 maksetut palkkiot olivat 85.950 euroa. Hallituksen jäsenille ei palkkion lisäksi tule muuta kuin vakiintuneen käytännön mukaiset kulukorvaukset.

Osuuskunta KPY:n hallituksen alaisuudessa toimii sijoitusryhmä. Sijoitusryhmään kuului vuonna 2008 Ossi Saksman (puheenjohtaja) ja Eino Tuppurainen. Sijoitusryhmän sihteerinä toimi toimitusjohtaja.

Edustajisto

Puheenjohtaja:	Pekka Kantanen, toimitusjohtaja
Varapuheenjohtajat:	Juhani Antikainen, sähköasentaja Erkki Rynänen, toimittaja Markku Söderström, näyttelijä
Jäsenet:	Ritva Asikainen, kanslisti Arto Eskelinen, maatalousyrittäjä Sakari Heikkinen, maanviljelijä Mauri Hiltunen, rakennusmies Hannu Isotalo, hallituksen puheenjohtaja Sylvi Kananen, kodinhoitaja Kalevi Kauhanen, kapteeni evp. Kalle Keinänen, sähköasentaja Kimmo Kivelä, kirkkoherra Juhani Koskinen, kaupunginjohtaja Ritva Lampainen, filosofian maisteri Risto Lyytikäinen, rovasti Matti Mänttari, lehtori Pirjo Niemitz, lääkäri Hannu Palsola, varatuomari Matti Pietikäinen, lääkäri Leena Pulkkinen, perushoitaja Marja-Leena Puputti, THM sairaanhoitaja Pentti Puustinen, kunnossapitopäällikkö Leo Rissanen, erikoishammasteknikko Hannu Tervonen, palvelupäällikkö Pekka Tiihonen, myyjä Erkki Virtanen, kansanedustaja Ismo Vornanen, erityisopettaja Martti Väänänen, maanviljelijä Pekka Väänänen, maanviljelijä

Osuuskunta KPY:n edustajisto piti sääntömääräisen kokouksensa 5.5.2008.

Tilintarkastaja

Yhtiön tilintarkastajana toimii KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja sen nimeämänä vastuunalaisena tarkastajana KHT Pekka Loikkanen.

OSUUEDET, OMISTAJAT

Osuuskunta KPY:n omistavat jäsenet, joita oli vuoden lopussa 24 018 jäsentä (24 157 jäsentä vuoden 2007 lopussa). Jäsenet omistavat Osuuskunta KPY:n osuuksia yhteensä 5.548.102 kappaletta. Osuuksien lukumäärä kasvoi tilikauden aikana kahdella, kun kaksi uutta jäsentä liittyi Osuuskunta KPY:hyn osuus- ja liittymismaksulla.

Suurimmat osuudenomistajat 31.12.2008

Omistajan nimi	Kpl-määrä	%
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	761 900	13,7
Rausanne Oy	106 500	1,9
Rautanen Timo	104 478	1,9
Thominvest Oy	101 000	1,8
Foculus Oy	97 750	1,8
Hymy Lahtinen Oy	91 900	1,7
Kuopion kaupunki	84 400	1,5
Ursula Invest Oy	69 000	1,2
Venixo Oy	67 400	1,2
Valtionkonttori/Suomi	60 100	1,1
10 suurinta yhteensä	1 544 428	27,8

LIITTYMISMAKSUN SUURUUS

Osuuskunnan liittymismaksu oli 40 euroa osuudelta 31.12.2008. Liittymismaksu on pysynyt samana 28.6.2007 lähtien.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN JÄLKEEN

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yleinen taloudellinen epävarmuus ja heikentyneet talousnäkymät heijastuvat Osuuskunta KPY:n konsernin näkymiin ja tulokseen todennäköisesti alentavasti.

ARVIO TOIMINNAN RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Riskienhallinta on osa osuuskunnan valvontajärjestelmää, jonka avulla pyritään varmistamaan, että osuuskunnan liiketoimintaan vaikuttavat riskit tunnistetaan ja niitä seurataan. Konsernin tuloskehitykseen tulee vaikuttamaan yleinen taloudellinen tilanne. Konserniin kuuluvista yhtiöistä Enfo konserni altistuu valuutta- ja korkokehityksen riskeille.

KONSERNITASE

	31.12.2008	31.12.2007
V A S T A A V A A	euroa	euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 344 472,79	296 708,32
Liikearvo	13 712,50	
Konserniliikearvo	41 200 215,57	6 033 366,22
Muut pitkävaikutteiset menot	1 462 776,09	1 801 496,94
	<u>44 021 176,95</u>	<u>8 131 572,48</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	171 191,00	146 228,40
Rakennukset ja rakennelmat	146 002,73	96 225,48
Koneet ja kalusto	4 791 559,77	3 420 726,47
Muut aineelliset hyödykkeet	128 704,07	17 318,27
	<u>5 237 457,57</u>	<u>3 680 498,62</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yr.	8 128,00	
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	3 642 340,42	2 849 920,08
Muut osakkeet ja osuudet	33 712 055,47	46 664 242,07
	<u>37 362 523,89</u>	<u>49 514 162,15</u>
	86 621 158,41	61 326 233,25
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 392 579,63	511 926,08
Keskeneräiset tuotteet	3 117 966,32	
	<u>5 510 545,95</u>	<u>511 926,08</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	397 119,66	612 547,06
Muut saamiset	120 312,41	177 555,51
Laskennalliset verosaamiset	889 153,17	405 178,87
	<u>1 406 585,24</u>	<u>1 195 280,44</u>
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	28 344 182,72	12 870 379,05
Muut menoennakot	474 639,64	
Lainasaamiset		2 561,22
Muut saamiset	281 303,79	343 938,36
Siirtosaamiset	3 028 823,59	2 719 617,46
Laskennalliset verosaamiset	1 444 175,33	
	<u>33 573 125,07</u>	<u>15 936 496,09</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut osakkeet ja osuudet	19 410 816,87	1 271 401,78
Muut arvopaperit	262 864,06	13 473 818,23
	<u>19 673 680,93</u>	<u>14 745 220,01</u>
Rahat ja pankkisaamiset	26 086 543,61	20 561 805,72
	86 250 480,80	52 950 728,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>172 871 639,21</u>	<u>114 276 961,59</u>

	31.12.2008	31.12.2007
	euroa	euroa
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma		
Osuuspääoma	471 588,67	471 588,50
Ylikurssirahasto	9 097 739,18	9 097 739,18
Vararahasto	1 116 989,70	1 116 989,70
Liittymismaksut	30 002 410,29	30 002 330,28
Muuntoero	-6 669 594,02	-6 751,64
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	48 847 482,82	46 089 463,78
Tilikauden voitto (tappio)	-155 295,61	9 468 182,73
	<u>82 711 321,03</u>	<u>96 239 542,53</u>
VÄHEMMISTÖOSUUS	6 313 955,56	4 425 612,97
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	8 265,00	82 497,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Ostovelat	66 496,20	
Muut velat	8 000,00	11 842,56
Laskennalliset verovelat	596 905,87	2 170,22
	<u>671 402,07</u>	<u>14 012,78</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	48 229 452,03	
Saadut ennakot	2 129 399,47	371 490,44
Ostovelat	11 485 226,80	6 705 495,11
Velat omistusyhteisyrityksille		
Muut velat	10 345 338,49	2 101 968,84
Siirtovelat	8 848 350,84	4 336 341,92
Laskennalliset verovelat	2 128 927,93	
	<u>83 166 695,56</u>	<u>13 515 296,31</u>
	83 838 097,63	13 529 309,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>172 871 639,21</u>	<u>114 276 961,59</u>

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1.2008 - 31.12.2008	1.1.2007 - 31.12.2007
Rahayksikkö euroa		
LIKEVAIHTO	176 618 948,24	120 339 034,19
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 698 998,81	
Valmistus omaan käyttöön (+)		299 444,29
Liiketoiminnan muut tuotot	1 711 571,61	1 436 241,56
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-55 583 413,32	-44 535 720,08
Varastojen lisäys / vähennys	1 212 713,26	-205 106,90
Ulkopuoliset palvelut	-30 973 156,16	-25 390 432,00
	-85 343 856,22	-70 131 258,98
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-45 346 094,89	-22 691 718,51
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-5 376 290,50	-3 873 221,50
Muut henkilösivukulut	-5 953 535,30	-1 459 785,87
	-56 675 920,69	-28 024 725,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 718 873,82	-4 247 022,10
Konsernilikearvon poisto	-9 494 023,62	-4 743 785,19
Arvonalentumiset pysyvien vast. sijoituksista	-487 658,67	6 970 441,95
	-12 700 556,11	-2 020 365,34
Liiketoiminnan muut kulut	-21 112 352,01	-14 401 654,47
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	798 836,01	7 496 715,37
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä	147 444,46	637 372,59
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	2 674 165,07	1 054 299,51
Muut korko- ja rahoitustuotot	2 276 150,56	6 997 560,80
Arvonalentumiset vaihtuvien vast. rah. arvop.	-1 732 611,97	333 081,65
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-2 930 335,78	-1 183 508,37
	434 812,34	7 838 806,18
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNN. ERIÄ	1 233 648,35	15 335 521,55
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	1 233 648,35	15 335 521,55
Tuloverot		
Tilikauden verot	-1 760 961,45	-2 966 597,70
Tilikauden verot satunnaisista eristä		
Aikaisemmilta kausilta	328 066,46	-1 785 324,14
Laskennallisen verovelan muutos	-669 408,57	57 731,60
Laskennallisen verosaamisen muutos	881 337,41	
	-1 220 966,15	-4 694 190,24
Vähemmistöosuudet	-167 977,81	-1 173 148,58
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-155 295,61	9 468 181,73

EMOYHTEISÖN TASE 31.12.2008 31.12.2007

V A S T A A V A A

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	4 220,00	0,00
	4 220,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Omistettut	152 676,92	0,00
Rakennukset ja rakennelmat		
Omistettut	97 720,31	0,00
Koneet ja kalusto	62 045,70	42 167,24
	312 442,93	42 167,24
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	44 097 820,29	33 160 919,08
Osuudet omistusyhteisyriyksissä	1 527 922,64	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	17 128,69	1 508 271,57
	45 642 871,62	34 669 190,65
	45 959 534,55	34 711 357,89

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Saamiset saman kons. yrityksiltä	22 700 000,00	0,00
	22 700 000,00	0,00
Lyhytaikaiset		
Saamiset saman kons. yrityksiltä	1 508 848,90	6 977 822,69
Muut saamiset	202 068,38	159 343,04
Siirtosaamiset	19 084,49	17 091,26
	1 730 001,77	7 154 256,99
Rahat ja pankkisaamiset	2 135 172,67	2 798 137,04

26 565 174,44 9 952 394,03

VASTAAVAA YHTEENSÄ

72 524 708,99 44 663 751,92

V A S T A T T A V A A

OMA PÄÄOMA

Osuuspääoma

Osuuspääoma

471 588,67

471 588,50

471 588,67

471 588,50

Vararahasto

1 116 989,70

1 116 989,70

Liittymismaksut

28 809 230,34

28 809 150,33

28 809 230,34

28 809 150,33

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

6 704 637,51

4 293 165,37

Tilikauden voitto (tappio)

12 061 035,21

9 346 597,14

49 163 481,43

44 037 491,04

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

8 347,00

8 347,00

8 347,00

8 347,00

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Velat saman konsernin yrityksille

22 698 000,00

0,00

22 698 000,00

0,00

Lyhytaikainen

Ostovelat

61 564,84

102 533,51

Muut velat

537 063,60

485 827,31

Siirtovelat

56 252,12

29 553,06

654 880,56

617 913,88

23 352 880,56

617 913,88

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

72 524 708,99

44 663 751,92

	01.01.2008 - 31.12.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
EMOYHTEISÖN TULOSLASKELMA		
LIIKEVAIHTO	48 000,00	0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	1 353,28	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Ulkopuoliset palvelut	610,00	0,00
	<u>610,00</u>	<u>0,00</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-282 896,00	-123 426,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-49 147,02	-26 225,13
Muut henkilösivukulut	-9 099,75	0,00
	<u>-341 142,77</u>	<u>-149 651,25</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 863,57	-2 926,41
	<u>-26 863,57</u>	<u>-2 926,41</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-966 153,69	-734 982,83
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-1 284 196,75	-887 560,49
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	11 708 120,22	8 000 000,00
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	129 014,92	1 535 628,67
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	682 954,05	0,00
Muilta	152 131,64	707 215,64
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-711 153,84	0,00
Muille	-97 591,64	-339,68
	<u>11 863 475,35</u>	<u>10 242 504,63</u>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	10 579 278,60	9 354 944,14
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	1 500 000,00	0,00
	<u>1 500 000,00</u>	<u>0,00</u>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	12 079 278,60	9 354 944,14
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	-8 347,00
	<u>0,00</u>	<u>-8 347,00</u>
Tuloverot		
Tilikauden verot	-18 243,39	0,00
	<u>-18 243,39</u>	<u>0,00</u>
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	12 061 035,21	9 346 597,14

RAHOITUSLASKELMA 1 000 €	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2008	2007	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikevoitto	799	526	-1 284	-887
Oikaisut:				
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	12 700	8 991	27	3
Pakollisen varauksen muutos	-74	0	0	0
Käyttöomaisuuden/sijoitusten myyntivoitot	0	-901	0	0
Käyttöomaisuuden/sijoitusten myyntitappiot	0	-283	0	0
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	13 425	8 333	-1 257	-884
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lis.(-)/väh.(+)	38 169	7 636	6 925	-105
Pitkäaik. korottomien saamisten lis (-)/väh (+)	-4	0	0	0
Varastojen lisäys (-) ja vähennys (+)	-4 999	176	0	
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis.(+)/väh.(-)	-23 735	-9 065	35	338
Pitkäaik. korottomien velkojen lis (+)/väh (-)	-1 490	0	0	0
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	21 366	7 080	5 703	-651
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rah.kul.	-2 905	-1 184	-713	0
Tuotot rahoitusarvopapereista	14 968	0	0	0
Saadut osingot	282	0	0	0
Saadut korot liiketoiminnasta ja muut rahoitustuotot	1 649	8 386	817	10 242
Maksetut välittömät verot	-2 177	-3 735	0	0
Liiketoiminnan rahavirta (A)	33 183	10 547	5 807	9 591
Investointien rahavirta:				
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-2 894	-4 034	-296	-45
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-1 505	-696	-6	0
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	297	279	1	0
Aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	6	29	0	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-19 562	-1 517	-2 438	-1 508
Lainasaamisten takaisinmaksut	568	0	0	0
Luovutustulot muista sijoituksista	2 557	1 222	2 428	0
Muut tuotot sijoituksista	6 076	0	0	0
Saadut korot investoinneista	822	0	0	0
Saadut osingot investoinneista	1 036	0	11 735	0
Myönnettyt lainat	0	0	-22 700	0
Tytäryritysten ja osakkuusyritysten hankinta	-61 072	-637	-10 977	-45
Tytäryritysten ja osakkuusyritysten myynti	3 324	393	20	313
Vähemmistön hankinta	1 419	-14 587	0	0
Investointien rahavirta (B)	-68 928	-19 548	-22 233	-1 285
Rahoituksen rahavirta:				
Oman pääoman lis +/väh. -	-2 032	-6 436	-6 935	-5 548
Pitkäaikaisten saamisten lis-/väh+	0	0	0	35
Pitkäaikaisten lainojen lis+/väh-	0	-772	22 698	
Lyhytaikaisten lainojen lis+/väh-	48 230	0		
Rahoituksen rahavirta (C)	46 198	-7 208	15 763	-5 513
Rahavarojen muutos	10 453	-16 209	-663	2 793
Rahavarat tilikauden alussa	35 307	53 248	2 798	5
Rahavarojen muutos	10 453	-16 209	-663	2 793
Liiketoimintakaupassa siirtyneet rahavarat	0	-1 732	0	
Rahavarat tilikauden lopussa	45 760	35 307	2 135	2 798

Osuuskunta KPY, konsernitilinpäätöstiedot 2008

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Osuuskunta KPY -konsernin muodostavat Osuuskunta KPY (kotipaikka: Kuopio) ja sen it-liiketoimintaa harjoittava alakonserni Enfo (jonka emoyhtiö on Enfo Oyj, kotipaikka Kuopio) sekä Voimatel Oy, Kuopion Puhelin Oy ja KPY Sijoitus Oy. Konsernitilinpäätös on saatavissa osoitteessa: Osuuskunta KPY, Kauppakatu 18, 70100 Kuopio

Konsernirakenteen muutokset

Konserni hankki huhtikuussa enemmistön Voimatel Oy:stä. KPY Sijoitus Oy (0704825-0) fuusioitiin Kuopion Puhelimeen 31.5.2008. Konserniin perustettiin 15.5.2008 uusi yhtiö Kuopion Puhelin Sijoitus OY, joka vaihtoi 24.8.2008 nimekseen KPY Sijoitus Oy.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Vertailukelpoisuus

Konsernin liikevoitto poikkeaa vuoden 2007 vahvistetusta tilinpäätöksestä, sillä vuoden 2008 tilinpäätöksessä pysyvien vastaavien arvonalentumiset on esitetty ryhmässä "poistot ja arvonalentumiset". Aiemmin erä on esitetty rahoituskuluissa. Muutos on tehty myös vuoden 2007 vertailutietoihin.

Arvostusperiaatteet:

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen välittömään hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Aineettomat hyödykkeet	3 – 5 vuotta
Konserniliikearvo	4 –10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	20 – 25 vuotta
Siirtoverkosto	5 – 10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	3 – 5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	10 vuotta

Pitkävaikutteiset menot

Kolmen tai useamman vuoden ajan tuloa kerryttävät menot on aktivoitu pitkävaikutteisina menoina ja poistetaan 3-5 vuoden kuluessa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty painotetun keskimääräisen hankintahinnan tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Sijoitukset ja rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoön tai sitä alemmaan markkinahintaan.

Tuottojen jaksottaminen

Tuotot palveluista tuloutetaan sillä tilikaudella, jolla palvelu suoritetaan. Kun palvelut suoritetaan tietyssä ajanjaksona, tuotot kirjataan tasaerinä kyseiselle ajanjaksolle, ellei joku muu menetelmä kuvaa paremmin valmiusastetta.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot on kirjattu pääsääntöisesti vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Laskennalliset verosaamiset

Jaksotuseroista johtuvat laskennalliset verosaamiset on merkitty taseeseen.

Laskennallisten verosaamisten merkitseminen taseeseen perustuu johdon arvioon liiketoiminnan kehittymisestä ja sen perusteella laadittuun suunnitelmaan laskennallisten verosaamisten hyödyntämisestä.

Eläkkeet

Enfo Oyj:n eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Enfo Oyj:n jakautuessa eläkevastuu (aiheutunut teleliiketoiminnasta) siirtyi Kuopion Puhelin Oy:lle.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki konserniyritykset.
Osakkuusyrietykset

Puhelinpartnerit Oy, Savon Teknia Oy ja Absblue Oy (entinen Softera Ratkaisut Oy).
on yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Tarkemmat tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä ja osakkuusyrietyksistä annetaan jäljempänä kohdassa "Sijoitukset".

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Tytäryhtiön osakkeista maksettu oman pääoman ylittävä hinta on esitetty konserniliikearvona, mikä poistetaan poistosuunnitelman mukaisesti.

Sisäiset liiketapahtumat

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta ja liikearvon poistosta on esitetty rahoituserissä.

Tuloslaskelman liitetiedot

	Konserni 2008	2007	Emoyhtiö 2008	2007
Liikevaihto toimialoittain, 1000 €				
Tiedonvälityspalvelut	30 759	25 649		
Järjestelmäpalvelut	67 365	30 215		
Infrapalvelut	45 127	47 838		
Teleoperaattoritoiminta		16 637		
Asennus- ja tarvikemyynti	33 214			
Muut	154		48	
Yhteensä	176 619	120 339	48	0
Liiketoiminnan muut tuotot, 1000 €				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	22	75		
Vuokratuotot	1		1	
Muut	1689	1 361		
Yhteensä	1 712	1 436	1	0
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin				
Yhteensä	997	554	2	1
Johdon palkat ja palkkiot, 1000 €				
Toimitusjohtajat	1 091			
Hallituksen jäsenet	470			
Yhteensä	1 561	596	182	82

Hallituksen ja toimitusjohtajien eläkesitoumukset

Enfo Oyj:n toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60-62 vuotta.
Vastuu on katettu eläkevakuutuksella.

	Konserni 2008	2007	Emoyhtiö 2008	2007
Suunnitelman mukaiset poistot, 1000 €				
Aineettomat hyödykkeet	856	544		
Rakennukset ja rakennelmat	7	51		
Siirtoverkosto		1 413	27	3
Muut koneet ja kalusto	1 863	2 239		
Muut aineelliset hyödykkeet		4744		
Liikearvo	5			
Konserniliikearvo	9 482			
Arvonalennukset pys. vast. sijoituksista	488	-6 970		
Yhteensä	12 701	2 021	27	3
Liiketoiminnan muut kulut, 1000 €				
	Konserni	2007	Emoyhtiö	2007
Muut henkilöstökulut	2 675	1 411	12	5
Matkakulut	3 353	1 621	21	13
Toimitilakulut	4 203	3 121	32	36
Ajoneuvokulut	2 566	1 015		
Laite- ja ohjelmistokulut	1 785	1 203	29	19
Muut hallintokulut	3 410	3 131	665	598
Puhelin- ja datakulut	913	536	11	4
Markkinointi-, myynti ja edustuskulut	1 532	1 362	194	53
Liiketoiminnan muut kulut	673	1 002	2	7
Yhteensä	21 112	14 402	966	735

Rahoitustuotot ja kulut, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Osinkotuotot				
Osuus osakkuusyriytysten voitosta tai tappiosta	147	637		
Samana konsernin yritysiltä			11 708	8 000
Muilta	1 319		27	
Osinkotuotot yhteensä	1 466	637	11 735	8 000
Tuotot muista pysyvien vastaavien sij.	1 356	1054	102	1536
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Samana konsernin yritysiltä			683	686
Muilta	2 276	6 998	152	21
Korkotuotot yhteensä	2 276	6 998	835	707
Rahoitustuotot yhteensä	5 098	8 689	12 672	10 243
Rahoitusarvopaperien arvomuutokset (väh-)	-1 733	333		
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Samana konsernin yritysille			-711	
Muille	-2 930	-1 183	-97	
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-2 930	-1 183	-808	0
Rahoituskulut yhteensä	-2 930	-1 183	-808	0
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	435	7 839	11 864	10 243
Erään korko- ja rahoitustuotot sisältyy kurssivoittoja (netto)	448	5 802		1 536
Satunnaiset erät				
	2008	2007	2008	2007
Satunnaiset tuotot			1 500	
Satunnaiset tuotot yhteensä			1 500	
Satunnaiset erät yhteensä			1 500	
Tuloverot, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 761	-2 967	-18	
Tuloverot satunnaisista eristä				
Edellisten tilikausien verot	328	-1 785		
Laskennallisen verovelan muutos	-669	546		
Laskennallisen verosaamisen muutos	881	-488		
Tuloverot yhteensä	-1 221	-4 694	-18	0
<p>Osuuskunta KPY:n verosaamiset muodostuvat käyttämättömistä yhtiöverohyvityksistä sekä vahvistetuista tappioista, eikä niitä ole kirjattu yhtiö tuloslaskelmaan ja taseeseen.</p>				
Käyttämättömät yhtiöveronhyvitykset		1999	16 403,26	
		2001	24 070,79	
		2002	21 245,27	
		2003	27 278,70	
		2004	55 062,30	
Jäljellä			144 060,32	

Taseen liitetiedot

	Konserni		Emoyhtiö	
	2008	2007	2008	2007
Aineettomat oikeudet, 1000 €				
Hankintameno 1.1.	2 042	1 725		
Lisäykset	1 369	11		
Vähennykset	-7	-10		
Siirrot erien välillä		316		
Hankintameno 31.12.	3 404	2 042		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-1 745	-1 694		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	1			
Tilikauden poisto	-316	-51		
Arvonlennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2 060	-1 745		
Kirjanpitoarvo 1.1.	297	31		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 344	297		
Liikearvo, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	0	171		
Lisäykset	33			
Vähennykset	-13	-171		
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	20	0		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0	-228		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		228		
Tilikauden poisto	-6			
Arvonlennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6	0		
Kirjanpitoarvo 1.1.	0	171		
Kirjanpitoarvo 31.12.	14	0		
Konserniliikearvo, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	19 818	17 863		
Lisäykset	44 789	1 955		
Vähennykset	-128			
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	64 479	19 818		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13 785	-9 041		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				
Tilikauden poisto	-9 494	-4 744		
Arvonlennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-23 279	-13 785		
Kirjanpitoarvo 1.1.	6 033	8 822		
Kirjanpitoarvo 31.12.	41 200	6 033		

Muut pitkävaikutteiset menot, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	4 443	4 456		
Lisäykset	203	392	6	
Vähennykset		-522		
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	4 646	4 443	6	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 642	-2 551		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		397		
Tilikauden poisto	-540	-488	-2	
Arvonlennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 182	-2 642	-2	
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 801	1 905	0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 463	1 801	4	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä, 1000 €	44 021	8 131	4	0

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	146			
Lisäykset	171	524	153	
Vähennykset	-146	-378		
Siirrot erien välillä				
Kirjanpitoarvo 31.12.	171	146	153	

Rakennukset ja rakennelmat, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	6 331	7 493		
Lisäykset	169		102	
Vähennykset	-96	-1 162		
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	6 404	6 331	102	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 235	-6 364		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		180		
Tilikauden poisto	-22	-51	-4	
Arvonlennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 257	-6 235		
Kirjanpitoarvo 1.1.	96	1 129	0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	146	96	98	

Siirtoverkosto, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.		13 958		
Lisäykset		703		
Vähennykset		-14 661		
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.		0		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-2 490		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		3 903		
Tilikauden poisto		-1 413		
Arvonalennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		0		
Kirjanpitoarvo 1.1.		11 468		
Kirjanpitoarvo 31.12.		0		
Muut koneet ja kalusto, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	36 857	37 966	45	
Lisäykset	4 501	2 156	42	45
Vähennykset	-118	-4 446	-1	
Vähennykset yritysmyyneistä		-51		
Kurssierot	-85			
Siirrot erien välillä/keskeneneräiset		1 232		
Hankintameno 31.12.	41 155	36 857	86	45
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-33 436	-34 365	-3	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	71	3 168		
Tilikauden poisto	-2 985	-2 239	-21	-3
Kurssierot	-12			
Arvonalennukset				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-36 362	-33 436	-24	-3
Kirjanpitoarvo 1.1.	3 420	3 601	42	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 792	3 420	62	42
Muut aineelliset hyödykkeet, 1000 €				
	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.	682	682		
Lisäykset	166			
Vähennykset	-13			
Kurssiero	-16			
Siirrot erien välillä				
Hankintameno 31.12.	819	682		
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-665			
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-665		
Tilikauden poisto	-15			
Arvonalennukset	-10			
Kurssiero				
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-690	-665		
Kirjanpitoarvo 1.1.	17	17		
Kirjanpitoarvo 31.12.	129	17		

**Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat,
1000 €**

	2008	2007	2008	2007
Hankintameno 1.1.		91		
Lisäys / vähennys		-91		
Kirjanpitoarvo 31.12.		0		

Aineelliset hyödykkeet yhteensä, 1000 €

	5 237	3 680	0	312	42
--	-------	-------	---	-----	----

Sijoitukset

**Osuudet saman konsernin yrityksissä, 1000
€**

	2008	2007	2008	2007
Osakkeet ja osuudet				
Kirjanpitoarvo 1.1	8		33 161	33 428
Lisäykset			10 957	46
Vähennykset			-20	-313
Kirjanpitoarvo 31.12.	8		44 098	33 161

Osuudet saman konsernin yrityksissä on Voimatel Oy:n omistama Asemakadun Taseyhtiö Oy (1647496-4).
Omistusosuus on 100 %.

Osuudet omistusyhteisyhteisöissä, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 850	2 870		
Lisäykset 1.1.-31.12	1 246	637	1 528	
Vähennykset/poistot 1.1.-31.12		-203		
Hankintameno 31.12.	4 096	3 304	1 528	
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-454	-454		
Arvonalentumiset				
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-454	-454		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 642	2 850	1 528	

Muut osakkeet ja osuudet, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Kirjanpitoarvo 1.1.	46 664	1 741	1 508	1 508
Lisäykset 1.1-31.12	3 144	46 353		
Vähennykset 1.1-31.12	-15 631	-1 430	-1 491	
Arvonalennukset	-465			
Kirjanpitoarvo 31.12.	33 712	46 664	17	1 508

Sijoitukset yhteensä, 1000 €

	37 362	49 514	0	45 643	34 669
--	--------	--------	---	--------	--------

Konserni

Muut sijoitukset

Konserniyritykset, kotipaikka

	Konsernin omistusosuus %	Emoyhtiön omistusosuus
Enfo Oyj, Kuopio	86,1 %	86,1
Enfo Holdings Oy, Kuopio	86,1 %	
OOO Enfo, Pietari	86,1 %	
Enfo Holdings Ab, Tukholma	78,1 %	
Enfo Sweden Ab	78,1 %	
Zipper by Enfo AB, Göteborg	78,1 %	
Zingle by Enfo AB, Göteborg	78,1 %	
Zuite by Enfo AB, Göteborg	78,1 %	
Zystems by Enfo Ab, Göteborg	78,1 %	
Zuite by Enfo Oy, Kuopio	78,1 %	
Kuopion Puhelin Oy, Kuopio	100,0 %	100,0 %
KPY Sijoitus Oy, Kuopio	100,0 %	100,0 %
Voimatel Oy, Kuopio	56,0 %	56,0 %
Lappeenrannan Kytkinlaitoshuolto Oy, Lappeenranta	100,0 %	

Kaikki konserniyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyrietykset

Puhelinpartnerit Oy, Lahti	23,3 %	
Absblue Oy, Kuopio (ent. Softera Ratkaisut Oy)	45,5 %	
Savon Teknia Oy, Kuopio	26,7 %	26,7 %

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Tuloverot		581		
Ennakkomaksut	19			
Eläkevakuutusmaksut		328	1	
Saamiset varainhallintayhtiöiltä	356			
Korkosaamiset	12	80	5	
Alennukset	171			
Muut siirtosaamiset	2 470	1 731	13	17
Yhteensä	3 028	2 720	19	17

Saamiset saman konsernin yrityksissä emoyhtiössä, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Pitkäaikaiset saamiset				
Saamiset tytäryhtiöiltä			22 709	
Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset tytäryhtiöiltä			1 509	6 978

**Rahoitusarvopaperit ja pitkäaikaiset lainasaamiset,
1000 €**

	2008	2007	2008	2007
Osakkeet ja osuudet				
Jälleenhankintahinta	19 411	1 271		
Kirjanpitoarvo	19 411	1 271		
Erotus	0	0		
Rahastosijoitukset ja muut arvopaperit				
Jälleenhankintahinta	246	14 390		
Kirjanpitoarvo	263	13 474		
Erotus	-17	916		
Rahoitusarvopaperit (kirjanpitoarvo) yhteensä	19 674	14 745		

Oma pääoma, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Osuuspääoma 1.1	472	472	472	472
Lisäykset tilikauden aikana				
Osuuspääoma 31.12	472	472	472	472
Ylikurssirahasto 1.1	9 098	9 098		
Muutokset tilikauden aikana				
Ylikurssirahasto 31.12	9 098	9 098		
Vararahasto 1.1.-31.12	1 117	1 117	1 117	1 117
Liittymismaksut 1.1	30 002	30 002	28 809	28 809
Muutokset tilikauden aikana				
Liittymismaksut 31.12	30 002			
Muuntoerot	-6 670	-7		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	55 558	63 960	13 640	9 841
Maksetut osuuskorot	-6 935	-5 548	-6 935	-5 548
Omien osakkeiden lunastus		-12 632		
Tuotot osakkuusyryyksiltä		310		
Muut muutokset	224			
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	48 847	46 090	6 705	4 293
Tilikauden voitto	-155	9 468	12 061	9 347

**Laskelma jakokelpoisista varoista 31.12.,
1000 €**

	2008	2007	2008	2007
Voitto edellisiltä tilikausilta	48 847	46 090	6 705	4 293
Tilikauden voitto/tappio	-155	9 468	12 061	9 347
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-6	-6		
Yhteensä	48 686	55 552	18 766	13 640

Emoyhtiön osuuspääoma

	kpl	€
Osuuksia yhteensä arvo-osuusjärjestelmässä	5548102	471588,67

Suurimmat alakonserni Enfo Oyj:n osakkeenomistajat

Suurimmat A-sarjan osakkeenomistajat ovat:

Osuuskunta KPY 482 750 kpl, Pohjola Vakuutus Oy 12 740 kpl, Suomi-yhtiö 11 202 kpl
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen 11 202 kpl, Einari Vidgren Oy 4 768 kpl,
Keskisuomalainen Oyj 4 515 kpl, Enfo Oyj:n henkilöstörahasto 3 310 kpl, Kuopion Osuuspankki 3 283 kpl,
Hannu Isotalo Oy 2 979 kpl, Savon Voima Oyj 2 970 kpl ja muut 21 537 kpl
Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

Suurimmat Kuopion Puhelin Oy:n osakkeenomistajat

Osuuskunta KPY 501 558 kpl. Yhtiön hallussa on omia osakkeita 59698 kpl. Osakkeiden nimellisarvo on 74653,30 euroa ja osuus osakepääomasta on 10,6 %. Osakkeita on yhteensä 561.256 kpl.

Suurimmat Voimatel Oy:n osakkeenomistajat

Osuuskunta KPY 432 100 osaketta (56,0 %), Savon Voima Oyj 275 100 osaketta (35,6), Henkilöstö 64820 osaketta (8,4 %). Ulkona on 772 020 osaketta, yhtiön hallussa 31 900 osaketta.

Pakolliset varaukset, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Eläkevaraukset	8	82		

Laskennalliset verovelat, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Tilinpäätössiirroista	2 731	2		

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Palkat sosiaalikuluihin	7 039	3 927	38	30
Liiketoiminnan sopeutuksista aiheutuneet kulut		193		
Vahingonkorvaukset	640	22		
Tuloverot, siirtovelat	469	194	18	
Muut siirtovelat	700			
Siirtovelat yhteensä	8 848	4 336	56	30

Velat saman konsernin yrityksille emoyhtiössä, 1000 €

	2008	2007	2008	2007
Pitkäaikaiset velat				
Pitkäaikaiset velat saman konsernin yritt. yht.			22 698	
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat				41

**Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut,
1000 €**

	2008	2007	2008	2007
Yrityskiinnitykset rahoituslaitoslainan vakuutena	11 396			
Leasingvastuut				
Leasingsopimuksista maksettavat määrät				
Alkaneella tilikaudella maksettavat	2 266	902		
Myöhemmin maksettavat	3 057	915		
Yhteensä	5 323	1 817		
Muut vastuusitoumukset				
Talletukset vuokravakuutena	79	98		
Vuokravastuu	11 339	13 312		
Muut taloudelliset vastuut	670			
Yhteensä	12 088	13 410		
Vastuut yhteensä	28 807	15 227		

TILIKAUDELLA KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITELAJIT

Kirjanpitokirjat

Päiväkirjat	paperitulosteena
Pääkirjat	paperitulosteena
Tositteet	paperitulosteena
Ostolaskut	atk-tallenteena tai paperisena
Palkkakirjanpito	paperitositteena
Tasekirja	sidottuna

Tositelajit

10	Pankkitili 1
20	Pankkitili 2
30	Pankkitili 3
40	Pankkitili 4
70	Myyntilaskut
88	Ostolaskut
89	Ostolaskujen suoritukset
90	Vyörytykset
98	Muistiot
99	Alv-kirjaukset

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

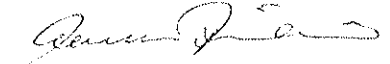
Kuopiossa 26.3.2009

Ossi Saksman

Tarja Eskelinen

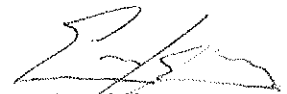

Markku Rönkkö

Jorma Tammenaho

Eino Tuppurainen

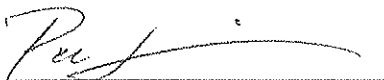
Lauri Kerman
toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuopiossa 16.4. . 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Loikkanen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Osuuskunta KPY:n edustajiston kokoukselle

Olemme tarkastaneet Osuuskunta KPY:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyyksiä ja että emo-osuuskunnan hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osuuskuntalain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

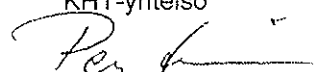
Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Kuopiossa 16. päivänä huhtikuuta 2009

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Loikkanen
KHT